Witam Klasę 7b ☺

Kontynuujemy naszą naukę historii.

Proszę, abyście uczyli się zgodnie z planem lekcji i dokładnie czytali tekst z podręcznika.

Postępujcie zgodnie z instrukcją umieszczoną poniżej.

1. Proszę o przesłanie najpóźniej do piątku 17.04. na adres urszula74@interia.pl zdjęć lub scanów odpowiedzi na następujące pytania do tematów zrealizowanych przed świętami:
   - *Kiedy, z kim Polacy stoczyli bitwę warszawską i jaki był jej rezultat? Wyjaśnij, jakie były konsekwencje tego wydarzenia?* - temat: „Wojna polsko-radziecka" (01.04.)
   - *Wyjaśnij, co oznaczało, że po 1918 r. Rzeczpospolita składała się z „trzech nierównych połówek? Podaj dwa przykłady uzasadniające to twierdzenie.* - temat: „Rzeczpospolita Polska" (06.04)
2. Proszę o przesłanie karty pracy do tematu „Pod rządami sanacji", najpóźniej do piątku 24.04.
3. Proszę podpisać pliki imieniem i nazwiskiem oraz klasą.
4. Tematy i materiał do przerobienia od 15 do 24 kwietnia – tematy i notatki proszę **przepisać** do zeszytu, natomiast ćwiczenia przepiszcie lub wklejcie.
5. Na końcu znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń z przerobionych wcześniej tematów. Proszę sprawdźcie Wasze i ewentualnie poprawcie.
6. Jeżeli zostanie Wam czasu zagrajcie w grę dydaktyczną na stronie https://postaci.gwo.pl/#/, wybierzcie zagadnienia i sprawdźcie swoją wiedzę.

15.04. TEMAT: II Rzeczpospolita: formowanie państwa – powtórzenie wiadomości.

- W ramach powtórzenia wiadomości, proszę przypomnieć i utrwalić sobie wiadomości z powyższego rozdziału. Pomoże w tym podręcznik, notatki i karty pracy, które są w zeszycie.
- Poniżej podaję daty, pojęcia i postacie oraz zagadnienia, które pomogą usystematyzować wiedzę – tak jak zawsze na powtórzeniu wiadomości. Nie trzeba pisać na nie odpowiedzi, ponieważ są one w notatkach. Wystarczy je umieć.
- Obejrzyj film https://gwo.pl/ksztaltowanie-sie-granic-ii-rzeczpospolitej-p4448

1. Wydarzenia i daty:

odzyskanie przez Polskę niepodległości (dzień, miesiąc, rok)

wybuch powstania wielkopolskiego

I powstanie śląskie

III powstanie śląskie

plebiscyt na Warmii i Mazurach

bitwa warszawska (dzień, miesiąc, rok)

podpisanie pokoju ryskiego

bunt generała Żeligowskiego

uchwalenie konstytucji marcowej

wybór pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

2. Postacie:

- Józef Piłsudski (w omawianym okresie)
- Jędrzej Moraczewski
- Ignacy Jan Paderewski (w omawianym okresie)
- Roman Dmowski (w omawianym okresie)
- Wojciech Korfanty
- Symon Petlura
- gen. Lucjan Żeligowski
- Gabriel Narutowicz
- Stanisław Wojciechowski
- Władysław Grabski

3. Pojęcia:

- Mała konstytucja
- federacyjna koncepcja granic
- inkorporacyjna koncepcja granic
- Orlęta Lwowskie
- plebiscyt
- „cud nad Wisłą"
- Rada Obrony Państwa
- bunt generała Żeligowskiego
- mały traktat wersalski
- Konstytucja marcowa
- reforma walutowa

4. **Wydarzenia, które zadecydowały o kształcie granic II Rzeczypospolitej.**
5. **Bitwa warszawska: przeciwnik, rezultat i konsekwencje.**
6. **Struktura narodowościowa społeczeństwa polskiego.**
7. **Ustrój Polski w świetle Konstytucji marcowej.**

20.04. i 22.04. TEMAT: <u>Pod rządami sanacji.</u> (2 godziny lekcyjne)

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Pod rządami sanacji* s. 204-211
- Zapoznaj się z notatką i przepisz ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie, wklej lub przepisz je do zeszytu - prześlij do 24.04.

<u>Notatka</u>

1. W latach 1923-1926 Polska borykała się z problemami takimi jak:

- rozdrobnienie sejmu i nietrwałość kolejnych rządów;
- kryzys gospodarczy;
- bieda i zacofanie kraju;

Winą za te problemy obarczano polityków.

2. **12 maja 1926 r. marszałek Józef Piłsudski**, na czele wiernych sobie wojsk, dokonał **zamachu majowego**. Po trzydniowych walkach w Warszawie prezydent Stanisław Wojciechowski i premier Wincenty Witos podali się do dymisji.
3. Zamach majowy obalił demokrację w Polsce i wprowadził **autorytarne** rządy **sanacji** tj. obozu piłsudczyków. Prezydentem został **Ignacy Mościcki**. W 1926 r. sejm uchwalił tzw. **nowelę sierpniową**, która wzmacniała władzę prezydenta kosztem uprawnień sejmu. Faktyczne rządy sprawował Piłsudski, który w 1928 r. utworzył własne ugrupowanie: **Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem (BBWR).**
4. Od 1929 r. powstawały **rządy „pułkowników"**, które prowadziły walkę z przeciwnikami politycznymi. W 1930 r. rozwiązano parlament i aresztowano członków opozycji. W **procesie brzeskim** część z nich skazano na więzienie. Ograniczono również swobody obywatelskie.

5. **23 kwietnia 1935 r.** sejm uchwalił **Konstytucję kwietniową**, która wprowadziła silną władzę prezydencką, a za wartość najwyższą uznała państwo.
6. 12 maja 1935 r. zmarł Józef Piłsudski. Po jego śmierci obóz sanacyjny podzielił się na rywalizujące grupy: zwolenników **gen. Edwarda Rydza-Śmigłego**, którzy prowadzili politykę wewnętrzną oraz **obóz „zamkowy”** prezydenta Mościckiego, który zajmował się polityką gospodarczą. Ministrem spraw zagranicznych pozostał **Józef Beck.**

Ćwiczenie - KARTA PRACY – do odesłania

1. Wymień trzy cechy charakteryzujące autorytaryzm.

- ……

- ……

- ……

2. Ustal, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Postaw znak X w odpowiednich rubrykach.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Nowela sierpniowa wzmacniała władzę parlamentu kosztem uprawnień prezydenta.		
W procesie brzeskim skazano na kary więzienia odpowiedzialnych za zamach majowy.		

3. Uzupełnij tabelę porównującą konstytucje marcową z kwietniową.

Dokument i data jego wydania	**Konstytucja marcowa** 17 marca 1921 r.	**Konstytucja kwietniowa** ……
Rola narodu	Jest suwerenem, czyli najważniejszą władzą w państwie. Uznawany za wartość najwyższą.	…… ……
Władza wykonawcza	Rząd • podporządkowany sejmowi. Prezydent • wybierany przez Zgromadzenie Narodowe (połączony sejm i senat); • jego decyzje wymagały zatwierdzenia przez rząd.	Rząd • podporządkowany prezydentowi. Prezydent • wybierany w głosowaniu powszechnym; …… …… …… …… …… …… …… ……
Władza ustawodawcza	Dwuizbowy parlament złożony z sejmu i senatu • sejm posiada nadrzędną pozycję wobec innych organów władzy • senat ma niewielkie uprawnienia	…… …… …… …… ……
Władza sądownicza	Niezawisłe sądy.	Niezawisłe sądy.
Zasada trójpodziału władzy	Zachwiana na korzyść władzy ustawodawczej.	…… ……
Prawa i wolności obywateli	Zagwarantowane	…… ……

Odpowiedzi do zadań z wcześniej przerobionych tematów.

TEMAT: Walka o granice. (2 lekcje)

NAZWA SPORNEGO OBSZARU	CO ZADECYDOWAŁO O PRZYNALEŻNOŚCI TEGO OBSZARU?	JAKIE TERENY PRZYŁĄCZONO DO POLSKI?
Wielkopolska	Powstanie wielkopolskie i traktat wersalski.	Większość Wielkopolski (tereny opanowane przez powstańców).
Warmia i Mazury	Plebiscyt (przegrany przez Polskę).	Polska otrzymała skrawki spornych ziem.
Pomorze Gdańskie	Traktat wersalski.	Pomorze Gdańskie bez Gdańska, który ogłoszono wolnym miastem.
Górny Śląsk	Plebiscyt oraz III powstanie śląskie i decyzja ententy.	Polska otrzymała ok. 29% spornego obszaru, z terenami przemysłowymi.
Zaolzie	Rada Ambasadorów	Nie przyłączono żadnych terenów – Polska utraciła Zaolzie.

TEMAT: Wojna polsko-radziecka.

Galicja Wschodnia w polskich rękach!!!

Śpieszymy donieść, że dobiegł końca bój z **Ukraińcami** o Galicję. Po zdobyciu **Lwowa**, w maju **1919** r. Naczelnik Państwa **Józef Piłsudski** poprowadził ofensywę zakończoną wyparciem wrogich wojsk ze spornego terenu. Humory polskie psują jednak postępy **Armii Czerwonej**, wciąż prącej na Zachód. Na początku **1919** r. komuniści zdobyli **Mińsk** oraz **Wilno**, a w lutym doszło do starć z wojskami polskimi. Nasza armia odebrała wrogowi zajęte miasta. W chwili tryumfu Naczelnik podjął jednak decyzję o **wstrzymaniu** ofensywy. Za większe zagrożenie uznał bowiem „białych" generałów rosyjskich niż **bolszewików**.

Umowa z Petlurą. Kijów zdobyty.

Realizując ideę **federacyjną** państw Europy Środkowo-Wschodniej, która łączyłby sojusz z Polską, Józef Piłsudski podpisał w **1920** r. sojusz z dowódcą **wojsk ukraińskich** – Semenem Petlurą. Na jego mocy Polacy uznali niepodległość **Ukrainy**, a ta zrzekła się **Galicji Wschodniej**. Wspólna akcja obu armii doprowadziła do ofensywy przeciw **bolszewikom** i zajęcia **Kijowa** w maju **1920** r.

Ofensywa bolszewików

Wspólna akcja z Ukraińcami odniosła sukces, jednak na krótko. Radziecka **ofensywa** ruszyła w połowie maja **1920** r. i szybko okazało się, że jej celem jest **Warszawa**. Utrata **Kijowa** w początkach czerwca, a potem **Wilna**, **Grodna** i **Białegostoku** w lipcu ukazały czarno na białym powagę i grozę sytuacji. Społeczeństwo zjednoczyło się w walce o utrzymanie niepodległości. Na początku lipca powstała **Rada Obrony Państwa** i ogłoszono apel „**Ojczyzna w niebezpieczeństwie**", wzywający do obrony kraju. Odpowiedziało na niego **100** tysięcy ochotników.

Decydujące starcie pod Warszawą

Gdy w **sierpniu** 1920 r. Armia **Czerwona** dotarła pod Warszawę, Naczelnik **Piłsudski** podjął decyzję o ataku wojsk polskich znad rzeki **Wieprz**. Jego przeprowadzenie oznaczało konieczność utrzymania stolicy, nim polskie oddziały zostaną przygotowane. Bohaterska obrona miasta trwała od **13** do **16 sierpnia 1920**. Straty były ogromne, ale Warszawa została utrzymana. **16** sierpnia ruszyła polska kontrofensywa. Wbiła się na tyły armii bolszewików i rozgromiła siły atakujące stolicę. Sukces Polaków był tak ogromny i nieoczekiwany, że nazwano go **„cudem nad Wisłą"** . Wojska radzieckie w panice zaczęły uciekać na wschód.

Ustalenie granic

Klęska wojsk radzieckich we wrześniu w bitwie nad **Niemnem** przypieczętowała porażkę **Armii Czerwonej** . W październiku obie strony zawarły rozejm, a w **marcu 1921 r.** w Rydze podpisano traktat pokojowy. Na jego mocy ustalono **wschodnią** granicę Rzeczypospolitej. Koncepcja **federacyjna** Piłsudskiego poniosła klęskę. Naczelnik liczył jeszcze na porozumienie z Litwą, ale na przeszkodzie stanęła sprawa **Wilna**. Większość mieszkańców miasta stanowili Polacy, Piłsudski postanowił więc je odzyskać. W tym celu w **1920 r.** upozorował **bunt gen. Żeligowskiego** który zajął miasto wraz z okręgiem i ogłosił tam powstanie **Litwy Środkowej** . Po dwóch latach przyłączono ją do Polski. Na wieść o tym Litwa ogłosiła **stan wojny** z Polską.